

Saxån-Braåns vattenvårdskommitté

Handläggare

Olle Nordell

2004-01-21

Verksamhetsplan för år 2004 och framåt

Kommitténs stadgar

Kommitténs stadgar reviderades senast 1997. De av riksdagen beslutade nationella miljömålen mm samt EU:s vattendirektiv samt tidigare beslut i kommittén föranleder att en stadgeändring kan vara motiverad.

Vattenkontroll

Kontrollprogrammet följer tidigare uppläggning. Provtagningen av bekämpningsmedel som utförts under maj t o m augusti sedan 1988 kompletteras även i fortsättningen med provtagning under vinterhalvåret. Den provtagning som Länsstyrelsen bedrivit inom Jordbrukets Receptkontroll (JRK) i Örstorpsbäcken har lagts ned. Kommittén utreder om det är möjligt och lämpligt att fortsätta provtagningen. Vidare bör kontrollprogrammets utformning och rapportering utvärderas och förbättras, särskilt bör möjligheten till utökade statistiska analysmetoder beaktas. Möjligheterna att bättre koppla redovisningen av mätdata till utförda vattenvårdande åtgärder skall utredas. För vattenföringen i Saxån och Braån beräknas provtagningen även i fortsättningen med hjälp av SMHI:s PULS modell. Den internetkompatibla databasen för vattenkontrollen uppdateras så att aktuella mätdata kan avläsas via kommitténs hemsida. Långa mätserier skall illustreras grafiskt så att eventuella trender kan framgå. Hemsidan utvecklas och kompletteras med SNV:s bedömningsgrunder och vattendirektivets statusklasser så att mätvärdenas innebörd kan tolkas. Möjligheterna att genomföra en begränsad bekämpningsmedelsstudie i stillastående ytvatten eller ytligt grundvatten i samarbete med universiteten utreds. Undersökning av bekämpningsmedelsförekomst i småvatten/märgelgravar och i biota i områden med olika belastning av bekämpningsmedel kan vara en lämplig studie.

Information mm

Videofilmen

Videofilm om de västskånska vattendragen som gjorts i samarbete med övriga vattendragsorganisationer i västra Skåne förevisas för lämpliga målgrupper. Filmen består av en allmän del som är gemensam för Råån, Saxån-Braån, Højeån, Kävlingeån och Segeån, samt en speciell del för respektive vattendrag. Filmen behandlar de storskaliga orsakerna till dagens situation med bl a höga halter av närsalter i vattendragen och därtill hörande problem. Vidare visar filmen vilka typer av åtgärder som genomförs i vattendragen. Filmen visar även de stora befintliga och potentiella naturvärden som vattendragen har. Filmen och studiehandledningen marknadsförs i skolor, studieförbund och andra lämpliga organisationer.

Åmansboken

Postadress	Kontorsadress	Telefon	Telefax	Postgironr
261 80 Landskrona	Stadshuset Drottninggatan 7	0418-470 607	0418-470 603	1 23 45-5

Den framtagna skriften om bäckar och åar i jordbruksbygd "Åmansboken" marknadsförs och distribueras till intresserade och berörda. Mer kortfattade och handfasta instruktioner för miljövänlig årensning och andra vattenvårdande åtgärder utarbetas av centrala myndigheter med inspiration av och material från Åmansboken.

Ekomuseum

Det inledda arbetet med att göra ett informationsprojekt, ett ekomuseum kring Saxån och Braån liksom Kristianstads vattenrike fortsätter och där så är lämpligt tas förslag till åvandringar fram och distribueras via kommitténs hemsida och enklare småskrifter. Saxån-Braåns vattenvårdskommitté presenterar även sin övriga verksamhet på hemsidan. Även äldre handlingar om kommitténs verksamhet som bedöms vara av allmänt intresse skall finnas tillgängliga på hemsidan. En skärmutställning som kan lånas ut till intresserade kan vara relevant att producera.

Elektroniskt nyhetsbrev

Ett elektroniskt nyhetsbrev kan distribueras med e-post till intresserade. En viktig komponent i nyhetsbrevet kan ekologigruppens rapportering från vattenkontrollen vara.

Saxån-Braåns rekreativsvärden

Landskapet i anslutning till Saxån-Braån har stora naturvärden och är betydelsefullt för det rörliga friluftslivet. Vissa partier har idag stora värden medan andra är svårtillgängliga, svårforcerade och/eller har ringa naturvärden. Det är sannolikt att behovet av närre- kreativsområden ökar i framtiden. Den utförda kartläggningen av Saxån-Braåns nuvarande och potentiella natur- och rekreativsvärden samt de mer detaljerade förslagen till stigar används för att fortsätta genomförandet av naturvårdande och rekreativsbefrämjande åtgärder. Kommittén stödjer aktiviteter som syftar till att öka natur- och rekreativsvärdena. Vid behov underhålls tidigare anlagda stigar genom vegetationsröjning. Eventuella konflikter med befintliga naturvärden (känsligt fågelliv) beaktas i arbetet.

Saxån-Braåns naturvärden

Längs vattendragen finns flera vackra naturområden med stora natur- och eller rekreativsvärden. Dessa har tidigare inventerats och klassats och några mindre vandringsstigar har initierats genom kommitténs försorg. De mest värdefulla naturområdenas status bör kontrolleras och möjligheterna att bidra till deras vård genom t ex stängsling, rekrytering av betesdjur eller andra åtgärder av investeringskaraktär bör undersökas. Kommittén har intentionen att initiera naturvårdsåtgärder som gynnar hotade djur och växter som är beroende av vattenmiljöer. Bland aktiviteterna kan även uppsättning av konstgjorda bon och holkar för strömstare samt yngelplatser för fladdermöss nämnas.

I och med att västkustbanan gör intrång i strandskyddsområdet och riksintresset för naturvård har Banverket ålagts att medverka till kompensationsåtgärder. Detta har resulterat i inrättandet av ett kommunalt naturreservat vid Kvärlöv i Landskrona kommun. Naturvårdande och rekreativsbefrämjande åtgärder utförs.

Vatten- och landskapsvårdande åtgärder för Saxån-Braåns avrinningsområde

LIP

Arbetet med att anlägga dammar och våtmarker samt utföra naturvårdsåtgärder med medel från det Lokala Investeringsprogrammet (LIP) för ett ekologiskt hållbart samhälle har avslutats. Visst utvärderingsarbete bedrivs.

Förslag till lagändringar

Ett arbete inleds med att utreda vilka åtgärder av övergripande administrativ karaktär som kan genomföras för att begränsa belastningen på vattendragen och haven. Bland frågeställningar att arbeta med kan dikningsföretagens juridiska status, obligatoriska skyddszoner, odlingsregimer på översvåmningsmarker, vägars dagvatten, utledande av dräneringsvatten från nya och omlagda täckdikningar nämnas. Arbetet bör kunna resultera i en skrivelse till centrala myndigheter.

Vattenramdirektivet

En del av kommitténs verksamhet under 2004 bör fokuseras på vattenramdirektivets konsekvenser för kommitténs verksamhet och hur vattendragets kvalitet förhåller sig till miljö kvalitetsnormerna.

Dagvatten

Vägverkets dagvattenhantering bör granskas och en dialog bör inledas om att dels öka behandlingen av dagvatten längs befintliga vägar och dels öka naturvårdsaspekterna vid anläggningen.

Miljömålsarbete

Kommittén beaktar de för kommitténs verksamhet relevanta delmålen och åtgärdsförslagen i det fortsatta arbetet. Ett förslag till stadgeändring där miljömålsarbetet beaktas utarbetas.

BT-kemi – saneringsarbeten

Kommittén följer och deltar i arbetena med saneringen av BT-kemiområdet.

Aktivitetslista för 2004 och framåt för Saxån-Braåns vattenvårdskommitté.

1. Förslag till nya stadgar utarbetas till årsmötet i februari 2004.
2. Provtagning enligt gällande kontrollprogram.
3. Provtagning av bekämpningsmedel.
4. Provtagning av bekämpningsmedel i biota (t ex djurplankton/fisk).
5. Översyn av kontrollprogrammet, eventuellt utöka de statistiska analyserna.
6. Utredda om JRK-stationen i Örstorpsbäcken kan inlemmas i kontrollprogrammet.
7. Upphandling av nytt kontrollprogram hösten 2004.
8. Komplettera hemsidan med SNV:s bedömningsgrunder och ev EU:s statusklasser.
9. Åmansboken marknadsförs.
10. Arbetena med att etablera ekomuseum i Rönne å och Kävlinge ån följs.
11. Skriftligt material om åns naturvärden och historia sammanställs och läggs i första hand på hemsidan.
12. Möjligheten att lägga ut videofilmen om Saxån-Braån på nätet och överföra den till DVD utreds.
13. Möjligheterna att på sikt informera besökande om vattendragets naturvärden och tillstånd undersöks.
14. Elektroniskt nyhetsbrev till intresserade med vattenkontrollen som bas.
15. Utvärdera de strövstigar som anlagts med hjälp av kommittén avseende besöksintresse, underhåll och annat.
16. Göra enkla kartor för besökande, möjlig koppling till folkhälsoarbetet bör beaktas
17. Utredda förutsättningarna för naturskydd längs Saxån mellan Dösjebro och Gissleberga.
18. Fortsätta färdigställandet av Kvärlövs naturområde.
19. Arbetena med LIP dammar redovisas.
20. Utvärdering av LIP arbetet avslutas.
21. Kunskapssammanställning om anlagda dammar och våtmarker i avrinningsområdet.
22. Sammanställning och inventering av dagvattenanläggningar och analys av behovet av fler dagvattenanläggningar utreds.
23. Vattendirektivets konsekvenser för kommitténs arbete utreds.
24. Det nationella och regionala miljömålsarbetet implementeras i kommitténs arbete.
25. Förbereda för inventering av biotopförbättrande åtgärder i vattendragen enligt Anders Eklövs metoder.
26. Inventera behovet av ytterligare skydds zoner i vattendraget.
27. Delta i arbetet kring saneringen av BT-kemi-området.

Budgetförslag

Budgetpost	2004	2005
Årlig vattenkontroll, inkl PULS, utökad provtagning av bekämpnings-medel, internetkompatibel databas	295 000:-	300 000:-
Information: ekomuseum, hemsida, överföring av videofilm DVD, rapport om anlagda dammar mm	70 000:-	50 000:-
Åtgärder: Saxån-Braåns rekreations- och naturvärden, våtmarksåtgärder, inventering, arbete med naturskydd och holkuppsättning etc.	50 000:-	65 000:-
Övriga kostnader	5000:-	5 000:-
Summa	420 000:-	420 000:-
Kostnad per kommun	105 000:-	105 000:-